אמרי שפר — פרשת פקודי

אלה פקודי המשכן וגו'. ילד"ק למה מתחיל הפרשה בלשון הזה ולא אמר אלה מלאכת המשכן כי בכאן הוא חוזר ופורט כל המלאכות על הסדר ואיך שייך לשון פקודי. ונראה כי כל התרי"ג מצות נחלקים על שני חלקים רמ"ח מצות עשה ושס"ה מצות ל"ת וממילא ידוע שהיצה"ר כשרוצה לבטל את האדם ממצות השי"ת הוא בא אליו בשתי פעולות דהיינו שאם רוצה לבטל אותו מן מצות ל"ת אז הוא בוער כאש להבה בלב האדם שילך תיכף בזריזות אחר תאות לבו וימהר ויחיש לעשות העבירה כי אם יתעצל פן ישוב וניחם על הרעה לעשות, אבל כשרוצה לבטל את האדם ממצות עשה אז להיפוך הוא בא אליו בעצלות ועושה את ראשו ואיבריו כבידים עליו כדי שיתרשל ולא יעשה את המצוה כתיקונה. ולכן צריך האדם להתחזק ולהפך דהיינו כשמסית אותו לעבוד על מצות ל"ת יתעצל ויתרשל מאד ולא ישמע אליו רק יסיר את תאותו עפ"י תורתינו הקדושה הנקראת עץ החיים לפי שנותנת עצות אל החיים הנצחיים. וכן להיפוך שאם בא היצה"ר לעצל ולהתרשל אותו שלא יקיים מצות עשה אז הוא צריך להתחזק ולזרז את עצמו לקיים את המצוה בתשוקה ובהתלהבות גדול'. והנה ידוע כי מידת הזריזות שבאדם הוא בא מכח האש שהוא מדת גבורה שהוא מתגבר ומזרז את עצמו, ומדת העצלות בא מכח המים והלחלוחית שבאדם שהוא בחי' החסד וצריך האדם שישים תמיד את עינו ולבו להטות את שני המדות האלה לצד הקדושה ולא לצד היצה"ר. וזה שרימז לנו השי"ת בתורתינו הקדושה במה שכתב איפת צדק והין צדק יהי' לך כי איפה הוא מדת היבש והין הוא מדת הלח והזהירה התורה על שני המדות האלה שהם מדת החסד ומדת הגבורה שבך תכריע אותם לצדק ולא לרשעות ח"ו. והנה ידוע שכל מלאכת המשכן והכלים הם מרמזים על סודות נפלאים ויחוד העולמות העליונים המתייחדים ע"י מצות שבתורה אשר יעשה אותם האדם וחי בהם בחיים הנצחיים. אמנם לאו כל אדם זוכה לבא למדרגה הזאת רק צריך תחילה לתקן מידותיו כדי לקדש ולטהר את עצמו בקדושה של מעלה ליכנס לעולמות הקדושים וליחד אותם. ולכן קודם שמתחיל הכתוב לפרש כל מלאכת המשכן בפרטות אומר אלה פקודי המשכן שהוא ר"ת אפ"ה וס"ת הי"ן לרמז שקודם כל דבר תראה לתקן את שני המדות שהם מדת החסד ומדת הגבורה שבך היינו שתשמש בהס לצד הקדושה ולא להיפך ח"ו. ומה שאומר בלשון פקודי יש בו שני משמעות כי לפעמים הוא לשון מנין ותיקון כמו ויפקד המלך ולפעמים הוא לשון חסרון כמו ולא נפקד ממנו איש. וכן בכאן יש לפרש על שני האופנים דקאי על התקונים המרומזים במלאכת המשכן וע"ז אומר אלה פקודי המשכן או י"ל דקאי על החסרונות שחיסר והשחית בשני המדות אפה והין המרומזים בר"ת וס"ת של אלה פקודי המשכן שהודיענו הכתוב שיכול לתקן זאת ע"י מלאכת המשכן כנ"ל: